

(สำเนา)

ที่ สร.๐๘๐๑/๒๑๑๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เรื่อง ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินที่จะเวนคืน

เรียน เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ ด่วน น้ สร.๑๓๐๑/๕๕๗๗

ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๑๗

ตามหนังสืออ้างถึงข้างต้นความว่า สำนักงานพลังงานแห่งชาติจะดำเนินการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพลังงาน บนเกาะรายาใหญ่ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งปัจจุบันมีราษฎรขึ้นไปจับจองทำประโยชน์เป็นการถาวรและเลื่อนลอย ในการนี้ทำให้สำนักงานพลังงานแห่งชาติไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้ด้วยดี จึงใคร่จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินที่จะเวนคืน เพื่อเป็นการสะดวกแก่การสำรวจ และป้องกันราษฎรเข้าไปจับจองหรือถ้าจับจองแล้วก็จักดำเนินการซื้อขายไม่ได้ ดังความทราบอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า

๑. ตามพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๒๑ ให้อำนาจสำนักงานพลังงานแห่งชาติดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในการระบบการผลิต ขยายระบบการผลิตหรือการจำหน่ายพลังงานได้ และเพื่อประโยชน์แห่งการพลังงานแห่งชาติจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ ซึ่งที่แล้วมามีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินฯ มาแล้วหลายฉบับ

๒. ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปก็คือ

๒.๑ จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินฯ ในกรณีนี้หรือไม่ เพราะที่ดินบนเกาะรายาใหญ่ จังหวัดภูเก็ตนี้ เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒.๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินฯ ที่จะตราขึ้น จะมีผลเป็นการป้องกันราษฎรเข้าจับจอง หรือถ้าจับจองแล้วก็จักดำเนินการซื้อขายไม่ได้ ตามความประสงค์ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติได้หรือไม่

๓. สำหรับปัญหาใน ๒.๑ แม้ว่าที่ดินบนเกาะรายาใหญ่ ซึ่งสำนักงานพลังงานแห่งชาติจำเป็นต้องใช้ในโครงการพัฒนาพลังงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินก็ตาม แต่ถ้า

ข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีราษฎรเข้าครอบครองหรือจับจองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวโดยได้รับอนุญาตจากทางราชการโดยถูกต้องแล้ว (ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ มีอำนาจอนุญาตได้ตามประมวลกฎหมายที่ดินและระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) ราษฎรเหล่านั้นย่อมมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่เจ้าหน้าที่จะเข้าไปทำการสำรวจในบริเวณที่ดินที่ราษฎรเข้าครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ครอบครองเสียก่อน หากไม่ได้รับความยินยอม และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปในที่ของราษฎรดังกล่าวเพื่อการสำรวจ ก็จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้อำนาจเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปในที่ดินที่ราษฎรครอบครองอยู่เช่นนั้น

๔. สำหรับปัญหาใน ๒.๒ นี้ ขอชี้แจงว่า ความมุ่งหมายของการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินฯ นั้น มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งนำมาใช้ในกรณีนี้ด้วยก็คือ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปกระทำการใด ๆ ในที่ดินซึ่งอยู่ภายในเขตตามแผนที่เท่าที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อการสำรวจโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมายต้องได้รับคำบอกกล่าวถึงกิจการที่เจ้าหน้าที่ต้องกระทำไม่น้อยกว่าสามวันก่อนเริ่มทำกิจการนั้น และชอบที่จะได้รับค่าทดแทนสำหรับความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากการที่กระทำนั้นด้วย พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมิได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานั้นที่จะห้ามราษฎรเข้าไปจับจอง หรือห้ามราษฎรที่จับจองแล้วทำการซื้อขาย แต่อย่างไร

๕. ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบริเวณที่ดินที่จะเวนคืน จะมีผลทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับความสะดวกสามารถเข้าไปดำเนินการสำรวจในที่ดินที่ราษฎรเป็นเจ้าของหรือครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น แต่ไม่อาจป้องกันราษฎรเข้าไปจับจองและไม่อาจห้ามราษฎรซึ่งจับจองไว้แล้วที่จักดำเนินการซื้อขายที่ดินนั้น แต่อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร.๒๒๐๒๐๖-๙